

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 6P/16/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6622200909
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslava Tóthová Gederová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2022:6622200909.2

Rozhodnutie

Okresný súd Lučenec pred sudkyňou JUDr. Jaroslavou Tóthovou Gederovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: N. Ö., W.. XX.XX.XXXX, bytom Ž. X, S., zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, dieťa rodičov: matka - Z. Ö., F. F.L.. M. XX, S. a otec - W., o návrhu navrhovateľky - Y. Ö., W.. XX.XX.XXXX, F. Ž. X, S. na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti taktó

rozhodol:

I. Súd maloletú N., W.. XX.XX.XXXX zveruje do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky Y. Ö., W.. XX.XX.XXXXX, ktorá bude vykonávať osobnú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj dieťaťa a v bežných veciach ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok namiesto rodičov.

II. Matka je povinná prispievať na výživu maloletej N., W.. XX.XX.XXXX výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, neploleté dieťa podľa osobitného zákona vždy do 20. dňa v mesiaci vopred na účet úradu práce sociálnych vecí a rodiny.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 09.03.2022 bol tunajšiemu súdu predložený návrh navrhovateľky, ktorým žiadala o zverenie maloletej do svojej náhradnej osobnej starostlivosti. Svoj návrh odôvodnila tým, že tri staršie maloleté deti jej dcéry sú jej zverené do náhradnej osobnej starostlivosti na základe rozsudku Okresného súdu Lučenec sp.zn. 5P/75/2020 zo dňa 31.05.2021. Maloletá N. od času prepustenia z nemocnice žije tiež so starou matkou, ktorej starostlivosť zabezpečuje so svojim manželom. Vnúčatá vníma ako svoje vlastné deti, pretože ich vychováva od ich narodenia. Na lekárske prehliadky nosí maloletú ona, nakupuje jej potrebné veci, ošatenie a hygienické potreby. Jej dcéra, matka maloletej N., sa nestará a nezaujíma ani o jedno zo svojich detí. Nie je schopná sa o ne sama postarať, ani im zabezpečiť základnú starostlivosť. Žije neusporiadaným, túlavým spôsobom života. Nemá žiadny finančný príjem, je nezamestnaná. Nemá zabezpečené stabilné bývanie. Občasne žije u staršieho priateľa, inokedy sa zdržiava v byte svojej starej matky, resp. u kamarátov. Ona žije so svojim manželom a svojimi maloletými deťmi a vnúčatami. Bývajú v podnájme. Má vytvorené vhodné podmienky pre pozitívny vývin a výchovu maloletej. Okrem toho by vyrastala spolu so svojimi súrodencami.

2. Vo veci bolo dňa 16.05.2022 nariadené pojednávanie, ktorého sa zúčastnila navrhovateľka a kolízna opatrovníčka, neprítomná matka. Súd preto rozhodol, že bude pojednávať v neprítomnosti matky.

3. Navrhovateľka na pojednávaní uviedla, že na svojom návrhu trvá a chce, aby jej bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti.

4. Kolízna opatrovníčka na pojednávaní uviedla, že rodinu pravidelne monitorujú, vzhľadom na to, že navrhovateľke boli zverené ďalšie deti do osobnej starostlivosti. Doteraz neboli oznámené žiadne podnety, že by si neplnila svoju povinnosť. V súčasnosti nie je avizované ani záškoláctvo, deti si plnia povinnú školskú dochádzku. Zároveň navrhovateľka zabezpečuje vhodnú starostlivosť aj o maloleté deti, ktoré sa nachádzajú v jej celodennej osobnej starostlivosti. Z daného dôvodu navrhujú, aby jej súd zveril maloletú do náhradnej osobnej starostlivosti.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi ako aj výsluchom účastníkov konania a zistil nasledovný skutkový stav veci:

Rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k.5P/75/2020-85 zo dňa 31.05.2021 boli maloletí F., Y. E. Z. zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky Y. Ö..

6. Z potvrdenia lekára je zrejmé, že maloletá N. je od narodenia v starostlivosti starej matky Y. Ö.Š., ktorá s ňou pravidelne chodí na prehliadky. Stará matka je zdravotne spôsobilá fyzicky aj psychicky sa starať o maloleté dieťa.

7. Z oznámenia úradu práce, sociálnych vecí a rodiny bolo zistené, že matka je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 11.03.2022. Je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi v sume 130,90 Eur a od 01.02.2022 je poberateľkou prídavku na dieťa v sume 25,88 Eur mesačne.

8. Z oznámenia Sociálnej poisťovne bolo zistené, že matka nie je poberateľkou dávky v nezamestnanosti, nemocenských a úrazových dávok. Nepoberá ani dôchodkové dávky.

9. Z oznámenia Mesta S. je zrejmé, že stará matka je vydatá, žije v spoločnej domácnosti spolu so svojim manželom N. a s deťmi.

10. Z oznámenia daňového úradu je zrejmé, že matka nepodala daňové priznanie k dani z príjmu fyzickej osoby za zdaňovacie obdobie 2020 a 2021.

11. Zo správy z prešetrenia pomerov bolo zistené, že navrhovateľka býva v H.izbovom byte, ktorého súčasťou je kúpeľňa, predizba a kuchyňa. Domácnosť je zariadená účelovým nábytkom vyhovujúcim potrebám rodiny. Maloleté deti majú k dispozícii vlastné postele. Domácnosť je vykurovaná prostredníctvom krbových kachlí na pevné palivo. Voda a elektrina sú zavedené. V spoločnej domácnosti býva so svojim manželom, so svojimi maloletými deťmi U., R., L. E. F. a vnúčatami F., Y., Z. a maloletou N.. Pediatrom maloletých detí je MUDr. Z. U. S.E., nenavštevujú žiadnu odbornú ambulanciu. Maloleté deti majú zabezpečenú stravu, dostatočné množstvo ošatenia, hygienické potreby a maloletá aj dojčenecké mlieko W. a plienky. Školopovinné deti U., R., L. E. F. si pravidelne plnia povinnú školskú dochádzku, sú žiakmi Základnej školy Y. U. S.. Všetky maloleté deti ich rešpektujú poslúchajú a neuvádzajú s nimi žiadne výchovné problémy. Vnúčatá maloletý F., Y., Z. E. N. sú v jej celodennej starostlivosti, ktorú im spoločne zabezpečujú od narodenia, pretože ich matka žije túlavým spôsobom života. Matka občas príde do ich domácnosti, ale zdrží sa tam krátko. O deti sa vôbec nezaujíma, ani nestará. Podľa udania navrhovateľky, má matka psychické problémy a preto nie je schopná sa o deti postarať. Maloletá N. nemá v rodnom liste uvedeného otca. Matka je poberateľkou prídavku na dieťa v sume 25,88 Eur mesačne. Dávky v hmotnej núdzi v sume 130,90 Eur mesačne. Na maloleté deti prispieva starej matke sumou 100,--Eur mesačne. Navrhovateľka je nezamestnaná, vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Je poberateľkou prídavku na deti v sume 181,16 Eur mesačne, rodičovského príspevku pri starostlivosti o zverené dieťa v sume 280,--Eur mesačne a opakovaného príspevku dieťaťu zverenému do náhradnej osobnej starostlivosti v sume 597,60 Eur mesačne. Jej manžel je poberateľom invalidného dôchodku v sume približne 150,--Eur mesačne. Náklady na domácnosť činí nákup palivového dreva v sume 700,--Eur ročne, nájomné v sume 200,--Eur mesačne, platba za elektrickú energiu v sume 120,--Eur mesačne, internet a televízia v sume 67,--Eur mesačne. Rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 5P/75/2020-85 zo dňa 31.05.2021 boli maloleté deti F., Y. E. Z. zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky z dôvodu, že biologická matka zanedbáva starostlivosť o svoje maloleté deti. Matka sa nenachádzala v domácnosti starej matky. Z uvedenej adresy odišla asi pred 5 rokmi a od toho času jej domácnosť nenavštívila.

12. Z registra trestov bolo zistené, že navrhovateľka spáchala trestný čin ohrozenia mravnej výchovy, za čo bola odsúdená trestným rozkazom v roku 2008, rozsudkom v roku 2009 a trestným rozkazom v roku 2014. Vo všetkých prípadoch došlo k jej osvedčeniu a teda hľadá sa na ňu ako keby nebola odsúdená. Zároveň v roku 2010 spáchala krádež, kde trest bol vykonaný a hľadá sa na ňu ako keby nebola odsúdená.

13. Z registra priestupkov bolo zistené, že navrhovateľka sa nedopustila žiadnych priestupkov ani správnych deliktov.

14. Podľa § 44 ods. 1 Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

15. Podľa § 44 ods. 2 Zákona o rodine, náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

16. Podľa § 44 ods. 3 Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je

- a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“),
- b) pestúnska starostlivosť a
- c) ústavná starostlivosť.

17. Podľa § 44 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

18. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

19. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

20. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

21. Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

22. Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

23. Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

24. Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

25. Podľa § 45 ods. 9 Zákona o rodine, súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s

pomeri maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

26. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že starostlivosť o maloletú od jej narodenia zabezpečuje navrhovateľka, pretože matka nemá stále bývanie a vedie túlavý a neusporiadaný spôsob života. Zároveň bolo preukázané, že ďalšie tri maloleté deti boli rozsudkom Okresného súdu Lučenec zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky t.j. navrhovateľky z dôvodu, že matka sa nedokázala o malé deti postarať. Stará matka má vytvorené vhodné podmienky pre výchovu a starostlivosť o maloleté dieťa, pričom neboli zistené žiadne nedostatky. Z daného dôvodu súd zveril maloletú do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky (výrok I).

27. V priebehu konania bolo preukázané, že matka je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi vo výške 130,90 Eur, súd ju preto zaviazal povinnosťou platiť výživné len v minimálnom rozsahu s poukazom na ustanovenie § 62 ods. 3 Zákona o rodine.

28. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania. (§ 127 ods. 1 a 2 CSP)

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP)

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP je odvolanie možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 CMP odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 CMP odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Podľa § 44 CMP, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.